

Bozgurtlaryň ölümi -16/ romanyň dowamy

Category: Kitapcy, Sözler, Taryhy proza

написано kitapcy | 23 января, 2025

Bozgurtlaryň ölümi -16/ romanyň dowamy Bölüm 2.01 – KIRAÇ ATA

Selenge ırmağı sessiz akıyordu. Ortalıkta bir ölüm sessizliği vardı. Karşiki tepede seyrek çam ağaçları görünüyor, üstte güneş parlıyordu. Burası Selenge'nin Baykal gölüne yaklaştığı bir yerdi.

Selenge'nin aktığı yola yönelmiş yorgun bir atlı yavaş yavaş ilerliyor, gözleriyle durmaksızın ileriye kolluyordu. Bu, Ötüken'den gelen bir yolcu idi. Üstünde kılıç, yay ve sadağından başka bir şey yoktu. Durumundan, gidişinden yüce bir bahadır olduğunu anlaşılıyordu. Fakat kendi de, atı da o kadar yorgundu ki gün batımına kadar yürüyebilecekleri şüpheliydi.

Irmağın bir dirseğini aşınca birdenbire atlının gözleri parladı. İlerde, solda yalın bir tepe görünüyor, tepenin üstünde üç sivri kaya sıralanıyordu. Yorgun yolcu atını mahmuzladı. Üç Kayalar'a doğru dizgin boşalttı. Biraz sonra tepenin eteğine varmıştı. Burası hiç de uzaktan görüldüğü gibi değildi. Pek sarp olduğu yaklaşıncaya anlaşılıyordu. Yolcu atından atlıyarak kayaların arasından sızan billur suya eğildi. Kana kana içtikten sonra başını kayalara kaldırdı. Bir zaman gözleriyle bir şeyler aradıktan sonra tırmanmağa başladı. Yorgun yolcunun yorgun atı ağır ağır yürüyerek sıska otlarla karnını doyurmağa çalışıyordu.

Yolcu epey tırmanıp yükseldikten sonra bir düzlüğe vardı. Burada, nereye gideceğini bilemiyerek durdu. Çünkü bu düzlüğün kenarında mağara gibi dört oyuk bulunuyor ve oyuklardan bir tanesinin de içerde kule gibi yükseldiği görölüyordu. Yolcu bir müddet oyuklara baktıktan sonra kendisine en yakın olan

sağdakine doğru ilerledi. Bir insanın eğilmeden girebileceği büyüklükteki kapıdan adımını attı. Fakat öylece kaldı. İçerde, yüksekçe bir yerde çok iri dört doğan atılmağa hazır bir halde kendisine bakıyorlardı. Zaten buraya girmekte de bir fayda yoktu. Çünkü bu dört doğanın durduğu yer kapalı bir taş odadan başka bir şey değildi.

Yolcu geri çekilerek yine düzlüğe çıktı. Aşağıdaki kaynağın okşayıcı şırıltısından, kayalara çarpan ince rüzgârın üfleyişinden ve kendi ayak seslerinden başka hiçbir şey işitilmiyordu. Acaba yanlış mı gelmişti?

Bu sefer yine aynı yavaş adımlarla oyuğa doğru ilerledi. Bu oyuk kapkaranlık bir delikti. Adımını içeri atıp biraz durdu. Sessiz ve karanlıktı. Birdenbire ilerde iki kor peyda oldu. Sonra bunların yanına iki kor daha geldi. Korlar büyümeğe başladılar. Yolcunun keskin gözleri de karanlığı delmek ister gibi bakıyordu. Korlar adım adım kendisine yaklaşıırken o da gözlerini karanlığa alıştırmış, içerdekilerin ne olduğunu anlamıştı: Bunlar büyük iki kurttu. Yolcu gözlerini oyuktan ayırmıyarak adım adım geriledi ve “Doğanlarla kurtlar birlikte yaşadığına göre burası olacak, yanılmamışım” dedi. Şimdi ne yapmalıydı? Geriye kalan iki kovuktan iri bir ayı çıkarak homurtularla kendisine doğru yürümeğe başlamıştı. Ayı ağır ağır yürüyor, yolcu da düzlükte ağır ağır geriliyordu. Bu yolcunun belinde kılıcı, bıçağı; sırtında da yayı ve sadağı olduğu halde pusata davranmayıp ayıyı böyle oyalaması tuhaftı. Üstünde bulundukları düzlüğün aşağıya inilecek yalnız bir tek yeri vardı. Yolcu o tek yerden düzlüğe çıkmış, şimdi ise oradan oldukça uzaklaşmıştı. Hem de kendisinde, bu aşağı inilecek biricik yere doğru gitmek için bir teşebbüs yoktu. Bilakis dik kayalara doğru geriliyordu. Biraz sonra kayaların sırtına dokunduğunu duydu. Artık gerileyerek yer kalmamış, ayıyla yüz yüze gelmişti. Ayağa kalkan ayı bir buçuk insan boyunda idi. Yolcu ile aralarında iki adım ya var ya yoktu. Fakat yolcuda hiçbir telâş yahut korku görülüyordu. Kendisine atılmak üzere olan ayıya sessiz ve hareketsiz bakıyordu.

Ayı, kendisinden hiç umulmıyan bir hızla bu iki adımlık yoldan yolcunun üzerine atıldı. Fakat atılmasıyla yaylanmış gibi itilerek geri fırlayıp yere düşmesi bir oldu. Sırtını kayalara veren yolcu ayının karnına vurduğu tekme ile onu top gibi geriye atmıştı. Bu yorgun yolcunun yaman bir bahadır olduğu anlaşılıyordu.

Yere düşen ayı acı acı böğürdü yolcu hiç istifini bozmadı. Ayıya:

– “Canın yaktımsa bağışla. Yoksa sen benim canımı çıkaracaktın” dedi.

Bu sırada, üstünde bir kule olan dördüncü kovuktan ak saçlı, ak sakallı bir ihtiyar çıkararak ayıyı deviren yolcuya baktı. Sonra, ayağa kalkarak yine atılmak istiyen ayıya bağırdı:

– Evine gir, sesini kes!

Yolcunun şaşkınlıktan açılan gözleri önünde koca ayı bu sözleri anlayarak ve homurtusunu keserek çıktığı kovuğa girince bahadır yolcu, ihtiyara dönerek:

– “Üç günlük yoldan geliyorum. Kıraç Ata sen misin?” diye sordu.

İhtiyar başıyla evet işareti yaptı. O zaman yabancı elini göğsüne basarak baş eğip onu selâmladı ve bir iki adım atarak kendisini tanıttı:

– Bana Yüzbaşı Böğü Alp derler. Kara Kağan ordusundanım. Senden bahtımı okumanı dilemek için geldim. Okur musun? Yoksa şimdiye dek olduğu gibi kendi bildiğim gibi mi iş göreyim?

İhtiyar, gözlerini Böğü Alp’in gözlerine dikti. Sonra onun elini tuttu. Gözlerini hiç kırpmadan ağır ağır şunları söyledi:

– Yüzbaşı Böğü Alp! Otuz iki yaşındasın. Yüce birisini öldürmek istiyorsun... Dokuz yıla kalmaz, olan olur... Dokuz yıl

daha geçer, katı kılıç kullanmak günü gelir... Ondan ötesini de Gök Tanrı bilir...

İhtiyar, gözlerini Böğü Alp'tan ayırınca genç yüzbaşı bir irkildi. Bir şey söylemek istiyordu. Fakat ona söz bırakmadan beriki şöyle dedi:

– Bu gece bende konuk kal. Gece yarısı bahtına bakar, sana öğüt veririm. Şimdi biraz dinlen. Aşağıdaki atını da düşünme, yiyecek bulur. Kimse de ona ilişmez.

Sonra belindeki örme kemerden bir düdük çıkararak dört defa üfledi. Bu keskin sese içeriden dört doğan karşılık verdi. Oyuklardan birer birer çıkan doğanlar Kıraç Ata'nın tam karşısında durarak kanatlarını açtılar. Böğü Alp bu kuşlara beğenerek bakıyordu. Kam, sol kolunu ufkî tutunca doğanlardan bir tanesi sıçradı. İhtiyar “konuğa av kuşları getir” diyerek onu uçurdu. Öteki üç doğanı da öyle yaptı. Kuşlar ok gibi fırlayıp uzaklaştıktan sonra ikisi, üstü kuleli kovuğa doğru ilerlediler. Burası öteki kovuklar gibi karanlık değildi. Kulenin üstünde birkaç delik olduğu için ışık alıyor, merdiven biçiminde olan kıyısındaki taşlarla da üstüne kadar çıkılıyordu. Kovuğa girince Böğü Alp'ın ilk gözüne çarpan şey yerdeki büyük bir post ve yığın hayvan kemiği oldu. Bunlar hep kürek ve aşık kemikleri idi. Kıraç Ata kemiklerin yanındaki çamçağı göstererek:

– “Kımız doludur. İçebildiğin kadar iç” dedi.

Buradaki her şeye şaşan yüzbaşı çamçaktaki kızı da şimdiye değin tatmadığı bir biçimde tadına şaşarak dikti. Yarısını içtikten sonra bırakarak:

– “Bu kımız Tanrı kısraklarının sütüyle yapılmış olmalı” dedi.

Bu sırada kamin doğanları birer birer dönüyor, avladıkları kuşları kovuğun önüne bırakarak çekiliyorlardı. Taryhy proza